

Redke vrste ptic v Sloveniji v letu 1992

Poročilo Komisije za redkosti

Rare bird species in Slovenia in 1992

Rarities Committee Report

Andrej SOVINC

To je tretje poročilo o redkih vrstah ptic v Sloveniji. Osnovni seznam redkih vrst ptic je pripravila Komisija za redkosti pri Društvu za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije in je bil objavljen v *Acrocephalus* številka 58–59. Tu so navedeni tudi natančni podatki o opazovanih redkih vrstah, ki vsebujejo datum in kraj opazovanja, število osebkov, ime opazovalca in vir objave podatka. Ta seznam je bil nato dopolnjen s podatki za leto 1991 (Sovinc, 1993: 129–123), v tem prispevku pa so obravnavani zbrani podatki o redkih vrstah predvsem za leto 1992 in dopolnitve za pretekla leta.

Seznam redkih vrst za leto 1990 (Komisija za redkosti, 1993: 99–119) vsebuje spiske redkih gnezdečih in negnezdečih vrst ptic pri nas. Po navodilih evropskega združenja komisij za redkosti naj bi v prihodnje redke gnezdeče vrste obravnavali posebej, zato smo pri Komisiji za redkosti pripravili nov seznam redkih vrst ptic, ki je predstavljen na naslednjih straneh. Ta seznam ne vsebuje redkih gnezdilk ali vrst, ki so pri nas redke le v določenem letnem obdobju (npr. pozimi).

Pri nekaterih vrstah, pri katerih v predhodnih poročilih o redkih vrstah niso bili navedeni natančnejši podatki o kraju in datumu opazovanja, številu osebkov, avtorju in viru podatka, so navedeni tudi ti podatki. Opazovalce prosimo, naj nam pomagajo pri zbiranju zapisov o redkih vrstah ptic s tega seznama.

Zapisi o redkih vrstah so predstavljeni na način, ki ga pojasnjuje legenda:

LEGENDA: LEGEND:

znanstveno ime vrste – SLOVENSKO IME /
(m, n), (o, p)/
scientific – Slovenske name / (m, n); (o, p) /

m število opazovanj (dogodkov) v zadnjih 50 letih, do vključno leta 1992;

number of records in the last 50 years, up to 1992;

n število opazovanih osebkov v zadnjih 50 letih do vključno leta 1992: (1942–92),

number of birds in the last 50 years, up to 1992;

o število opazovanj (dogodkov) v letu 1993,

number of records in 1993;

p število opaženih osebkov v letu 1993,

number of birds in 1993

:

(m?, n?) število opazovanj (dogodkov) in opazovanih osebkov iz obdobja zadnjih 50ih let (1942–92) še ni zbrano; številki v oklepaju ponazarjata število znanih dogodkov oziroma ugotovljenih osebkov,
number of records (m?) and birds (n?) from the last 50 years not collected as yet; number in brackets refers to the number of already known records or birds;

B zadnji znani podatki o vrsti so iz časa izpred 50. let; številka ob črki B ponazarja število opazovanj oz. dogodkov, recorded at least once between 1800 and 1949, but not subsequently; number shows the number of records.

Podatki iz rubrik »m« in »n« so že objavljeni v predhodnih poročilih o redkih vrstah; glej *Acrocephalus* št. 58–58, str. 99–119 in 120–123.

Gavia immer – LEDNI SLAPNIK/(10?, 18?); (0, 0)/
marec 1983,
december 1983,
marec 1984,

februar 1987, vse

Sečoveljske soline, št. osebkov=?, Škornik et al., Var. nar. 1990: 49–99

11.12. – 25.12.1982, Koprski zaliv, max. 8 osebkov, Škornik et al., Var. nar. 1990: 49–99

31. 12. 1983, Izola–Piran, 1 kadaver, T. Makovc, Falco 1987/3: 21–22

17.03.1984, Izola–Strunjan, 1 kadaver, T. Makovc, Falco 1987/3: 21–22

25. 12. 1988, Simonov zaliv–Strunjan, 1 kadaver, T. Makovec, Falco 1989/7–8: 24–34

december 1989, v bližini Godoviča, 2 osebka (ustreljena), P. Grošelj, pi

Dopolnitev za leto 1991:

13. 5. 1991, Blejsko jezero, 1 osebek, B. Rubinič, Acr. 60–158

Gavia adamsii – RUMENOKLUNI SLAPNIK / (2, 2); (0:0)/

Fulmarus glacialis – LEDNI VIHARNIK B1

Puffinus yelkouan – ČRNOKLJUNI VIHARNIK / (2, 1500); (1, 2)/

9. 8. 1992, Portorož–morje, 2 osebka, L. Božič, Acr., v tisku

Phalacrocorax pygmaeus – PRITLIKAVI KORMORAN / (4, 43); (0, 0)/

Pelecanus onocrotalus – ROŽNATI PELIKAN B2

Plegadis falcinellus – PLEVICA / (6, 8); (0, 0)/

Dopolnitev za leto 1988:

25. 4. 1988, Cerkniško jezero, 1 osebek, K. Kravos, v Kmecl, Rižner, Acr. 55–56: 4–31

Phoenicopterus ruber – RDEČI PLAMENEC / (1, 1); (0, 0)/

Cygnus columbianus – MALI LABOD / (1, 1), (0, 0)/

Cygnus cygnus – LABOD PEVEC / (2, 3); (0, 0)/

2. 1. – 28. 2. 1992, Ptujsko jezero, 1 osebek, L. Božič, v tisku

Anser brachyrhynchos – KRATKOKLJUNA GOS / (1, 7); (0, 0)/

Branta canadensis – KANADSKA GOS / (2, 13); (0, 0)/

Branta leucopsis – BELOLIČNA GOS / (2, 2); (0, 0)/

Branta bernicla – GRIVASTA GOS B2

Tadorna ferruginea – RJASTA GOS / (1, 1); (0, 0)/

Melanitta nigra – ČRNA RACA / (9, 10); (1, 1)/

14. 12. 1992, Požeg, 1 osebek, M. Vogrin, Acr., v tisku

Neophron percnopterus – EGIPTOVSKI JASTREB B2

Aegypius monachus – RJAVI JASTREB B1

Circus macrourus – STEPSKI LUNJ B8

Accipiter brevipes – KRATKOPRSTI SKOBEC / (1, 1); (0, 0)/

Buteo rufinus – RJASTA KANJA / (2, 3); (0, 0)/

Buteo lagopus – KOCONOGA KANJA / (?); (2, 2)/

Dopolnitve za pretekla leta:

1. 2. 1981, Spuhlja, 1 osebek, B. Štumberger, pisno

1. 1. 1982, Markovci-Bukovci, 2 osebka, B. Štumberger, pisno

17. 1. 1982, Dravsko polje, 1 osebek, B. Štumberger, pisno

30.–31. 12. 1982, Markovci-Bukovci, 2 osebka, B. Štumberger, pisno, januar 1984, Dravsko polje, 2 osebka, F. Janžekovič, pisno

januar 1985, Markovci-Bukovci, 20 osebkov, B. Štumberger, pisno

6. 3. 1985, Sorško polje, 3 osebki, T. Trilar, Acr. 24:30

1. 12. 1986, Biš, 1 osebek, F. Janžekovič, Scopolia 19: 1–59

21. 2. 1987, Rače, 1 osebek, B. Vogrin, Acr. 34:60

25. 1. 1992, Ptuj, 1 osebek, L. Božič, Acr. 55:187

27. 12. 1992, Moškanjci, 1 osebek, L. Božič, v tisku

Aquila pomarina – MALI KLINKAČ / (2, 3); (0, 0)/

Aquila clanga – VELIKI KLINKAČ / (3, 3); (1, 1)/

30. 1. 1992, Sečoveljske soline, 1 osebek, B. Rubinič, v tisku

Aquila heliaca – KRALJEVI OREL / (1, 1); (0, 0)/

Hieraaetus pennatus – MALI OREL B2

Falco eleonore – SREDOZEMSKI SOKOL / (1, 1); (0, 0)/

Falco cherrug – SOKOL PLENILEC / (3, 3); (0, 0)/

Dopolnilo za leto 1991:

20. 5. 1991, Rače, 1 osebek, M. Vogrin, v tisku

Porzana pusilla – PRITLIKAVA TUŠALICA / (1, 1); (0, 0)/

Tetrao tetrix – MALA DROPLJA B4

Chlamydotis undulata – OVRATNIČARKA / (1, 1); (0, 0)/

Otis tarda – VELIKA DROPLJA B4

Haematopus ostralegus – MORSKA SRAKA / (?); (1, 1)/

31. 5. 1992, Sečoveljske soline, 1 osebek, B. Rubinič, Acr. 60:161

Recurvirostra avosetta – SABLJARKA / (6, 13); (2, 3)/

4. 2. 1992, Rošnja, 1 osebek, M. Vogrin, Acr. 52:87

9. 5. 1992, Ptujsko jezero, 2 osebka, L. Božič, Acr. 54:154

- Burhinus oedicnemus* – PRLIVKA /(2?, 2?); (0, 0)/
11. 4. 1981, Markovci, 1 osebek, B. Štumberger, Acr. 8–9: 42
- 6. 7. 1982, Ormož, 1 osebek, B. Štumberger, Acr. 17–18/61*
- Cursorius cursor* – PUŠČALSKI TEKALEC / (1, 1); (0, 0)/
- Charadrius morinellus* – SEVERNI DULAR / (1, 1); (0, 0)/
- Glareola pratincola* – RJAVA KOMATNA TEKICA / (4, 9); (1, 1)/
30. 5. 1992, Cerkniško jezero, P. Kmecl, K. Rižner, Acr. 54: 154
- Chettusia gregaria* – STEPSKA PRIBA / (2, 2); (0, 0)/
- Calidris canutus* – VELIKI PRODNIK / (3, 5); (3, 3)/
15. 2. 1992, Sečoveljske soline, 1 osebek, P. Kmecl, K. Rižner, Acr. 52: 87
29. 3. 1992, Cerkniško jezero, 1 osebek, P. Kmecl, K. Rižner, Acr. 54: 155
14. 8. 1992, Gajševsko jezero, 1 osebek, M. Vaupotič, Arc. 60: 58
- Limicola falcinellus* – PLOSKOKLJUNEC / (2, 2); (0, 0)/
- Gallinago media* – ČOKETA / (8, 8); (1, 1)/
1. 5. 1992, Cerkniško jezero, 1 osebek, P. Kmecl, K. Rižner, Acr. 56–57: 4–31
- Limosa lapponica* – PROGASTOREPI KLJUNAČ / (9, 29); (1, 1)/
31. 5. 1992, Sečoveljske soline, 1 osebek, B. Rubinič, Acr. 60: 161
- Numenius tenuirostris* – TENKOKLJUNI ŠKURH B1
- Tringa stagnatlis* – JEZERSKI MARTINEC / (? , ?); (,)
- Arenaria interpres* – KAMENJAR / (9, 11); (0, 0)/
- Phalaropus lobatus* – OZKOKLJUNI LISKONOŽEC / (3, 14); (1, 1)/
17. 7. 1992, Ormoško jezero, 1 osebek, L. Božič, Acr. 58–59: 126
- Phalaropus fulicarius* – PLOSKOKLJUNI LISKONOŽEC / (1, 1); (0, 0)/
- Stercorarius pomarinus* – LOPATASTA GOVNAČKA / (2, 3); (0, 0)/
- Dopolnilo za leto 1988:
22. 10. 1988, Markovci, 1 osebek, B. Štumberger, Acr. 58–59: 127
- Stercorarius parasiticus* – BODIČASTA GOVNAČKA B3
- Stercorarius skua* – VELIKA GOVNAČKA B2
- Larus genei* – ZALIVSKI GALEB / (3, 6); (0, 0)/
- Larus argentatus* – SREBRNI GALEB / (? , ?); (1, 1)/
29. 12. 1992, Ptujsko jezero, 1 osebek, L. Božič, v tisku
- Larus marinus* – MORSKI GALEB / (1, 1); (0, 0)/
- Larus hyperboreus* – LEDNI GALEB B1
- Gelochelidon nilotica* – ČRNONOGA ČIGRA / (2, 2); (3, 4)/
2. 6. 1992, Cerkniško jezero, 2 osebka, P. Kmecl, K. Rižner, Acr. 56–57: 25
20. 6. 1992, Sečoveljske soline, 1 osebek, L. Božič, Acr. 60: 165
9. 7. 1992, Sečoveljske soline, 1 osebek, L. Božič, Acr., v tisku
- Sterna caspia* – KASPIJSKA ČIGRA / (11, 27); (1, 6)/
18. 4. 1992, Požeg, 6 osebkov, M. Vogrin, Acr., v tisku
- Alca torda* – MALA NJORKA B1
- Fratercula arctica* – MORMON / (1, 1); (0, 0)/
- Syrrhaptes paradoxus* – KOCONOGA STEPSKA KOKOŠKA B3
- Clamator glandarius* – ČOPASTA KUKAVICA / (0, 0); (1, 1)/
2. – 5. 5. 1992, izliv Dragonje, 1 osebek, L. Božič et. al., Acr. 58–59: 81–82
- Nyctea scandiaca* – SNEŽNA SOVA B2
- Surnia ulula* – SKOBČEVKA B1
- Asio flammeus* – MOČVIRSKA UHARICA / (4, 5); (0, 0)/
- Dendrocopos syriacus* – SIRIJSKI DETEL / (7, 7); (0, 0)/
- Dendrocopos leucotos* – BELOHRBTI DETEL / (5, 5); (0, 0)/
- Dopolnilo za leto 1991:
13. 5. 1991, Bled, 1 osebek, B. Rubinič, Acr. 60: 168
- Melancorypha calandra* – LAŠKI ŠKRJANEC / (1, 1); (0, 0)/
- Calandrella brachydactyla* – KRATKOPRSTI ŠKRJANEC / (2, 30); (1, 1)/
21. 4. 1992, Iščica, 1 osebek, D. Šere, Acr., v tisku
- Motacilla citreola* – RUMENOGLAVA PASTIRICA / (1, 1); (0, 0)/
- Oenanthe hispanica* – ŠPANSKI KUPČAR / (5, 6); (1, 1)/
5. 4. 1992, Cerknica, 1 osebek, P. Kmecl, K. Rižner, Acr. 55: 176
- Dopolnilo za leto 1981:
11. 9. 1981, Markovci, 1 osebek, B. Štumberger, Acr. 54: 157
- Zoothera dauma* – GRAHASTI DROZG / (1, 1); (0, 0)/

Acrocephalus dumetorum – ROBIDNA TRSTNICA / (1, 1); (0, 0) /
Acrocephalus agricola – PLEVELNA TRSTNICA / (0, 0); (1, 1) /
 29. 8. 1992, Cerkniško jezero, 1 osebek ujet, J. Gračner, v tisku
Sylvia hortensis – SVETLOOKA PENICA / (2, 2); (0, 0) /
Parus lugubris – ŽALOBNA SINICA / (2, 3); (0, 0) /
Pyrrhocorax pyrrhocorax – PLANINSKA VRANA / (1, 2); (0, 0) /
Sturnus roseus – ROŽASTI ŠKOREC / (6, 48); (0, 0) /
Passer hispaniolensis – TRAVNIŠKI VRABEC / (1, 1); (0, 0) /
Passer luteus – ZLATI VRABEC / (1, 1); (0, 0) /
Petronia petronia – SKALNI VRABEC / (1, 1); (0, 0) /
Carduelis flavirostris – SEVERNI REPNIK / (? , ?); (0, 0) /
Loxia leucoptera – BELOPERUTI KRIVOKLJUN / (2, 2); (0, 0) /
Loxia pytyopsittacus – VELIKI KRIVOKLJUN B1
Pinicola enucleator – SMREKOV KALIN B1
Plectrophenax nivalis – SNEŽNI STRNAD / (? , ?); (0, 0) /
Calcarius lapponicus – LAPONSKI OSTROGLEŽ / (5, 5); (0, 0) /
Emberiza leucocephala – BELOGLAVI STRNAD / (? , ?); (0, 0) /
Emberiza rustica – GOZDNI STRNAD / (1, 1); (0, 0) /
Emberiza pusilla – MALI STRNAD / (5, 5); (0, 0) /
 15. 11. 1992, Studenci, 1 osebek, L. Božič, Acr., v tisku
Emberiza rutila – ŽAMETNI STRNAD / (1, 1); (0, 0) /

POVZETEK

V tretjem letnem poročilu Komisije za redkosti (KRED) so predvsem podatki o redkih vrstah, zaznanih v letu 1992.

V letu 1992 sta bili ugotovljeni dve novi vrsti ptic za Slovenijo: čopasta kukavica *Clamator glandarius* in plevelna trstnica *Acrocephalus agricola*.

Komisija za redkosti je do sedaj obravnavala le poročila o prvič do tretjič ugotovljenih vrstah ptic za Slovenijo (odslej obravnavava vsa poročila o redkih pticah z gornjega seznama).

Komisija za redkosti je preučila 12 poročil o prvič do tretjič ugotovljenih vrstah ptic za Slo-

venjo za leto 1992. Od teh je potrdila 10 poročil, pri enem je potrebno še dodatno ekspertno mnenje, ni pa bilo potrjeno poročilo o vrtniku *Hippolais caligata*, 12. 9. 1992, na Ormoškem jezeru.

SUMMARY

This is the third annual report of the Slovene Rarities Committee (KRED), dealing mainly with the records made in year 1992. From 12 records (only from the first to third observation of one species for Slovenia), 10 have been accepted. Highlights include two new species for Slovenia: Great Spotted Cuckoo *Clamator glandarius* and Paddyfield Warbler *Acrocephalus agricola*.

Andrej Sovinc, Pod kostanji 44, 61000 Ljubljana

I.L.N.'92